

Veterinarski nasveti za jesensko-zimsko obdobje

mag. Ivo Planinc, dr. vet. med., UL VF, Nacionalni veterinarski inštitut, enota Nova Gorica

Foto: Arhiv ČZS

Za nami je poletno zdravljenje varoze. Lahko smo uporabili biotehnološke ukrepe, ekološka, konvencionalna zdravila ali kombinacijo teh načinov. Izbira je povezana s stopnjo napadenosti pred začetkom zdravljenja, pa tudi z znanjem čebelarja glede uporabe posameznega načina zdravljenja.

S tedenskim spremljanjem števila odpadlih varoj lahko zaznamo slabšo učinkovitost zdravljenja in še pravočasno prilagodimo nadaljnje zdravljenje.

Cilj poletnega zdravljenja je vzdrževati število varoj pod pragom škodljivosti.

Jesensko zdravljenje varoze

V oktobru je še povsod prisotna zalega. S predhodnim zdravljenjem smo glede na različno stopnjo napadenosti dosegli različne rezultate. Zato je v prvi polovici oktobra nujno testirati prisotnost varoj.

Lahko ugotavljamo število naravno odpadlih varoj. Mejna vrednost je tri varoje na teden. Lahko opravimo zdravljenje z zdravilom VarroMed (oksalna in mravljinčna kislina) na način kapljanja ali z zdravilom Varidol (amitraz) v obliki dimnih lističev.

Po zdravljenju ugotavljamo število odpadlih varoj pri vseh družinah. Glede na število odpadlih varoj se odločamo glede nadaljnjih ukrepov oziroma se posvetujemo z veterinarjem NVI.

Cilj jesenskega zdravljenja je znižanje števila varoj.

S tem posegom razbremenimo zimske čebele in preprečimo njihovo predolgo izčrpavanje. Z jesenskim zdravljenjem lahko vsaj deloma popravimo

morebitne napake oz. slabšo učinkovitost poletnega zdravljenja.

Zimsko zdravljenje

Zimsko zdravljenje opravimo, ko v družinah ni več prisotne zalege. Če smo v oktobru družine razbremenili večine varoj, z zimskim zdravljenjem ne hitimo. Opravimo ga v decembru. S pregledom vsaj nekaj družin se prepričamo, da ni več prisotne zalege. Na zaokroženem področju je priporočljivo, usklajeno in sočasno zimsko zdravljenje, predvsem zaradi možnosti ponovne invazije.

Zdravljenje lahko opravimo s kapljanjem z zdravilom Api-Bioxal, Oxuvar (oksalna kislina) ali VarroMed (oksalna in mravljinčna kislina) ali s sublimacijo z zdravilom Api-Bioxal (oksalna kislina).

Pred zdravljenjem vstavimo testne vložke. Število odpadlih varoj ugotavljamo po 14–21 dneh. Sprejemljivo je do 100 odpadlih varoj.

Cilj zimskega zdravljenja je, da iz družin odstranimo še preostale varoje.

Z zimskim zdravljenjem ne moremo več popraviti napak za nazaj, ampak je to zdravljenje že usmerjeno naprej.

Z nižjim številom varoj kot bomo začeli novo sezono, lažje bomo obvladovali varozo v naslednjem letu.

Vir:

Univerza v Ljubljani, Veterinarska fakulteta, Nacionalni veterinarski inštitut: Strokovno navodilo za izvajanje ukrepov za preprečevanje varoze pri čebeljih družinah za leto 2025.